

LUCY M. MONTGOMERY

Anne de la Green Gables

VOLUMUL II

Anne din Avonlea

1

Un vecin înfuriat

Într-o călduroasă după-amiază de august, o tânără înaltă și zveltă, de 16 ani, cu ochii gri și serioși și cu un păr pe care prietenii îl calificau drept șaten, stătea pe pragul larg, de gresie roșie, al unei ferme din Insula Prințului Eduard, hotărâtă să analizeze un pasaj din Virgiliu.

Dar o astfel de zi, atunci când aburi albaștri șerpuesc peste câmpurile în pantă, când adierile vântului șoptesc ca elfii* printre plop și când, în livada de cireși, macii improvizează un dans înflăcărat în jurul unui pâlc întunecat de brăduți tineri, nu e oare mai potrivită visării, decât studiului limbilor moarte? Cartea căzu în curând pe pământ, fără ca Anne să bage de seamă; cu bărbia sprijinită pe ambele mâini și privirea fixată pe îngrămădirea de

* Elf – ființă supranaturală din mitologia popoarelor germanice, imaginată ca un pitic binevoitor sau răuvoitor (n. tr.).

nori pufoși care se îmbulzeau într-un munte alb chiar deasupra casei Domnului Harrison, fata plecase foarte departe, într-o lume minunată, în care o anume învățătoare îndeplinea o misiune fără pereche, modelând destinele viitorilor bărbați de Stat și insuflând în inima tinerilor idealuri nobile și înalte.

Bineînțeles, dacă privești lucrurile în față – și trebuie să mărturisim că Anne nu făcea asta decât dacă era cu adevărat nevoită – părea puțin probabil ca, de pe băncile școlii din Avonlea, să răsară multe celebrități; dar nu se știe niciodată ce se poate întâmpla, atunci când o învățătoare exercită o influență salutară. Anne era convinsă că un profesor poate face lucruri mari, cu condiția să întrebuițeze mijloace bune și drepte pentru a reuși. Se găsea, așadar, în mijlocul unei scene idilice, patruzeci de ani mai târziu, cu un personaj celebru – Anne nu se putea încă hotărî în ce consta celebritatea lui, dar își spunea că un rector universitar sau un Prim-ministru al Canadei ar fi numai potrivit; acesta se apleca deasupra mâinii ei ridate și o asigura că ei îi datora, în primul rând, ambiția sa și că întreaga reușită a vieții lui se sprijinea pe lecțiile pe care i le dăduse ea, cu ani în urmă, la școala din Avonlea. Viziunea aceasta fermecătoare fu întreruptă brusc, într-un fel foarte neplăcut.

O vițică de Jersey, cu un aer nevinovat, se năpusti pe alee, și, cinci secunde mai târziu, Domnul Harrison sosi și el... dacă „sosi” poate fi termenul potrivit pentru a-i descrie năvala în curte.

Sări pe deasupra barierei, fără să se ostenească s-o mai ridice, și foarte furios se înțepeni dinaintea Annei, care se ridicase și se uita la el, nedumerită. Domnul Harrison era noul lor vecin din dreapta și, deși îl zărise o dată sau de două ori mai înainte, nu se putea spune că îl întâlnise cu adevărat, până acum.

La începutul lui aprilie, înainte ca Anne să se fi întors de la Queen's, Domnul Robert Bell, a cărui fermă se învecina cu cea a familiei Cuthbert, la vest, își vânduse proprietatea și se mutase la Charlottetown. Un anume M. J. A. Harrison cumpăraseră ferma. Tot ce se știa despre el erau numele și locul de unde venea: Noul-Brunswick. Dar de-abia trecuse o lună de când sosise în Avonlea și căpătase deja reputația de om ciudat... un „excentric“, după părerea Doamnei Lynde. Doamna Rachel vorbea pe șleau, aceia dintre dumneavoastră care au făcut deja cunoștință cu ea își amintesc de asta. Domnul Harrison părea, cu siguranță, *diferit*, iar asta este caracteristica esențială a unui excentric.

Mai întâi, își ținea singur casa și declarase public că nu vrea să vadă picior de femeie fără minte primprejurul proprietății sale. Populația feminină din Avonlea își luase revanșa, împrăștiind bârfe înspăimântătoare cu privire la felul în care se gospodărea și în care gătea! Micul John Henry Carter, de la White Sands, angajat de el, stătea la originea acestor bârfe. În primul rând, la Domnul Harrison nu existau ore fixe de masă. Acesta „lua o îmbucătură“ când îi era foame, iar dacă John Henry se găsea prin

apropiere în acel moment, împărțea cu el; dacă nu, John Henry trebuia să aștepte până ce stomacul Domnului Harrison țipa din nou de foame. John Henry afirma, sinistru, că ar fi murit de inaniție, dacă nu s-ar fi dus „să-și facă plinul“ duminica, acasă, și dacă maică-sa nu i-ar fi dat un coș cu merinde în fiecare dimineață de luni.

Mai mult, Domnul Harrison nu spăla vasele decât în duminicile ploioase. Atunci, spăla toată vesela în butoiul cu apă de ploaie și apoi o lăsa să se usuce, acolo, afară.

Între altele, Domnul Harrison era foarte „grijuliu“ cu banii lui. Când i se ceru să subscrie la salariul pastorului Allan, răspunse că vrea mai întâi să-i asculte predicile, ca să le aprecieze valoarea în dolari... nu era el omul să cumpere vrabia de pe gard. Iar când Doamna Lynde se duse la el ca să îi ceară o contribuție pentru misiunile ei, și să arunce, cu aceeași ocazie, un ochi prin locuință, el îi spuse că, după câte știa, erau mai mulți păgâni printre limbile rele din Avonlea decât oriunde în altă parte și că ar contribui bucuros la o misiune care și-ar propune evanghelizarea acestora, dacă ea ar organiza vreuna. Doamna Rachel o luă la fugă și declară că Doamna Robert era norocoasă să-și doarmă somnul de veci în mormânt, căci i s-ar fi frânt inima dacă ar fi văzut în ce hal se afla acum casa ei, de care era atât de mândră!

„Când te gândești că freca podeaua bucătăriei cu peria, o dată la două zile!“, îi spuse Doamna Lynde, indignată, Marillei Cuthbert. „Și dacă ai vedea-o acum! A trebuit să îmi ridic fusta, ca să calc pe podeaua aceea.“

În cele din urmă, Domnul Harrison avea un papagal, pe care îl chema Ginger. Nimeni nu avusese vreodată papagal în Avonlea, era, așadar, foarte greu să consideri obiceiul acesta drept respectabil. Și ce mai papagal! Dacă era să te potrivești cuvintelor lui John Henry Carter, nu se născuse pe lume pasăre mai păgână. Înjura îngrozitor! Doamna Carter și-ar fi luat fiul de acolo fără să se uite înapoi, dacă ar fi avut siguranța că îi găsește de lucru în altă parte. Ginger îl mușcase pe John Henry de ceafă, într-o zi în care acesta se apropiase prea mult de colivie. Doamna Carter arăta tuturor cicatricea, când băiatul venea acasă, duminica.

Anne își aduse fulgerător aminte de toate astea, în timp ce Domnul Harrison stătea în fața ei, mut și vizibil înfuriat. Nu puteai să îl consideri pe Domnul Harrison bărbat frumos, nici când era binedispus. Era scund, gras și chel; iar acum, cu fața lui rotundă, vânăta de mânie, și cu ochii proeminenți, practic ieșiți din orbite, Annei i se păru cea mai urâtă persoană pe care o văzuse vreodată.

Domnul Harrison își regăsi, dintr-odată, graiul:

– Nu mai rabd nici o zi mai mult, bâlbâi el, m-auziți, Domnișoară. E a treia oară, pentru numele lui Dumnezeu, Domnișoară... a treia oară! Are și răbdarea mea limite, Domnișoară. Am avertizat-o pe mătușa dumneavoastră, ultima dată, și i-am atras atenția să aibă grijă să nu se mai repete... și a lăsat-o iar... a lăsat-o... de ce, asta aș vrea să știu. De asta sunt aici, Domnișoară.

– Puteți să-mi explicați ce problemă aveți? întrebă

Anne, cu aerul cel mai demn cu putință. Își exersase mult această figură plină de demnitate, în ultima vreme, ca să fie perfect pusă la punct, în ziua începerii școlii; dar se pare că nu avea nici un efect asupra vecinului care-și ieșise din fire.

– Problema mea, spuneți? Chiar că este o problemă, puteți să mă credeți. Problema, Domnișoară, e că am găsit vițica Jersey a mătușii dumneavoastră în ovăzul meu, acum mai puțin de jumătate de oră. Și e a treia oară. Am găsit-o marțea trecută și ieri, din nou. Am venit aici, ca să-i spun mătușii dumneavoastră să aibă grijă să nu se mai întâmple. Și iar a lăsat-o. Unde e mătușa dumneavoastră, Domnișoară? Vreau s-o văd un minut, ca să îi spun ce gândesc despre asta... ce gândește despre asta J. A. Harrison, Domnișoară.

– Dacă vorbiți despre Domnișoara Marilla Cuthbert, *nu este* mătușa mea și a plecat la East Grafton, la căpătâiul unei rude îndepărtate, care este foarte bolnavă, răspunse Anne, din ce în ce mai demnă. Îmi pare rău că vițica mea a intrat în ovăzul dumneavoastră... este vițica *mea*, nu a Domnișoarei Cuthbert... Matthew mi-a dat-o, acum trei ani, când era foarte mică. A cumpărat-o de la Domnul Bell.

– Vă pare rău! Dar cu ce mă ajută părerea dumneavoastră de rău, Domnișoară? Ați face mai bine să mergeți să constatați pagubele pe care vițica dumneavoastră le-a făcut în ovăzul meu... l-a călcat în picioare, de la mijloc până la margine, Domnișoară.

– Îmi pare cu adevărat rău, repetă Anne, cu o voce

fermă, dar poate că, dacă gardul ar fi fost într-o stare bună, Dolly n-ar fi putut intra pe ogorul dumneavoastră. Partea dumneavoastră de gard separă pășunea noastră de ogorul care vă aparține și am băgat de seamă, de curând, că nu e într-o stare excelentă.

– Gardul meu e foarte bun, răspunse brusc Domnul Harrison, mai mâniat ca niciodată, acum, că Anne trimisese mingea în terenul lui. Nici zăbrelele unei închisori n-ar putea să țină la distanță o asemenea pacoste de vacă. Și pot să îți spun, Morcoveață, că, dacă e vaca ta, cum spui, ai face mai bine să o împiedici să calce în picioare cerealele vecinilor, decât să stai aici și să citești romane de senzație, adăugă el, fulgerând cu privirea pe nevinovatul Virgiliu, de la picioarele Annei.

În acel moment, Anne văzu roșu în fața ochilor – se știe că subiectul nuanței părului ei fusese pentru ea, dintotdeauna, un punct sensibil.

– Prefer să am părul roșu, decât să n-am deloc, cu excepția unei șuvițe pe lângă urechi, izbucni ea.

Lovitura își atinse ținta, căci Domnul Harrison era și el foarte sensibil în privința pleșuviei sale. Șocul îl lăsă mut și nu mai putu decât să se uite la Anne cu un aer furibund. Aceasta își regăsise calmul și continuă:

– Pot încerca să vă înțeleg, Domnule Harrison, pentru că am imaginație. Îmi dau seama, cu ușurință, cât de neplăcut trebuie să fie să găsești o vacă în ovăzul tău și n-o să vă port pică pentru vorbele pe care le-ați spus. Vă promit că Dolly n-o să mai intre pe ogorul dumneavoastră.

În privința asta, aveți cuvântul meu de onoare.

– Bun, atunci să aveți grijă să nu se mai întâmple, murmură Domnul Harrison, pe un ton mai reținut.

Dar se îndepărtă tot mânios, iar Anne îl auzi mormăind până ce ajunse la distanța la care nu mai putea fi auzit. Cu sufletul tulburat, traversă curtea și închise vițica în țarc.

„Nu poate să iasă decât dacă smulge gardul“, își spusese ea. „Acum pare liniștită. Aș putea spune că s-a îmbolnăvit, mâncând ovăzul acela. Ar fi trebuit să i-o vând Domnului Shearer, când mi-a cerut-o, săptămâna trecută, dar m-am gândit că mai bine am aștepta târgul de vite. Cred că Domnul Harrison chiar e un excentric. În orice caz, n-are nimic dintr-un suflet înrudit, asta cu siguranță.“

Anne tot mai stătea la pândă, în căutarea sufletelor înrudite. Marilla Cuthbert tocmai sosea cu docarul, când Anne se întorcea spre casă, iar aceasta se grăbi să meargă să pregătească ceaiul. Discutară, așezate la masă.

– Voi fi mulțumită, când se va încheia târgul de vite, spuse Marilla. E prea mare responsabilitatea de a avea atâtea animale, când nu e decât Martin să se ocupe de ele. În el nu putem avea încredere. Încă nu s-a întors, și mi-a promis că vine aseară, dacă îi dau ziua liberă, ca să meargă la înmormântarea mătușii lui. Nu știu câte mătuși poate să aibă, dar e a patra care își dă duhul de când l-am angajat, în urmă cu un an. O să fiu mai mult decât ușurată când vom termina recoltarea, iar Domnul Barry va lua ferma în arendă. O s-o ținem pe Dolly în țarc până vine

Martin, pentru că trebuie s-o ducem pe pășunea din spa-te, iar acolo gardul trebuie reparat. Trăim într-o lume pli-nă de probleme, cum spune Rachel. Uite că sărmana Mary trage să moară și ce se va întâmpla cu cei doi copii ai ei? Are un frate în Columbia Britanică* și i-a scris despre asta, dar încă nu a primit răspuns.

– Cum sunt copiii? Câți ani au?

– Un pic mai mult de șase... sunt gemeni.

– Oh! M-au interesat întotdeauna gemenii, de când am stat la Doamna Hammond, care avea așa de mulți, zise Anne, cu umor. Sunt frumoși?

– Cum să-mi dau seama? Erau așa de murdari! Davy făcuse plăcinte de noroi, iar Dora s-a dus să îl caute. Davy a împins-o cu capul înainte în cea mai mare plăcintă și pe urmă, pentru că ea plângea, s-a aruncat și el în noroi, ca să-i arate că nu e nimic de plâns. Mary mi-a spus că Dora e cu adevărat un copil bun, dar că Davy e tare năzdrăvan. N-a fost educat niciodată, se poate spune. Tatăl lui a murit când el era numai un bebeluș, iar Mary e bolnavă înconti-nuu, de atunci.

– Mi-e milă de copiii care nu au primit educație, spuse Anne, pe un ton liniștit. Știi că nici eu nu aveam de-loc, înainte să te ocupi tu de mine. Sper că unchiul lor îi va lua. Dar tu ce fel de rudă ești, exact, cu Doamna Mary Keith?

– Cu Mary? Nu sunt rudă. Soțul ei a fost văr de-al treilea cu noi. Uite-o pe Doamna Lynde, trece prin curte.

* Columbia Britanică este cea mai vestică provincie a Canadei (n. tr.).

Bănuiam eu că vine să afle vești despre Mary.

– Nu-i spune nimic despre Domnul Harrison și despre vițică, o rugă Anne.

Marilla promise să tacă; dar promisiunea se dovedi inutilă, căci nici nu apucă Doamna Lynde să se așeze bine pe scaun, că și izbucni:

– L-am văzut pe Domnul Harrison izgonind vițica voastră de Jersey din ovăzul lui, când m-am întors de la Carmody. Mi s-a părut foarte supărat. A făcut scandal?

Anne și Marilla schimbă pe furiș un zâmbet amuzat. Puține lucruri, în Avonlea, puteau să-i scape Doamnei Lynde. Anne obișnuia, chiar, să spună: „Dacă te duci în camera ta, la miezul nopții, tragi storurile și strănuți, a doua zi dimineată, Doamna Lynde o să te întrebe cum stai cu răceala.”

– Cred că da, admise Marilla. Eu nu eram aici. I-a spus Annei ce credea despre asta.

– După părerea mea, e un om tare neplăcut, declară Anne, scuturându-și capul roșcat, cu un strop de ranchiună.

– N-ai putea să spui ceva mai adevărat, aprobă, solemn, Doamna Rachel. Știam eu că vom avea probleme, când Robert Bell și-a vândut casa unui om din Noul-Brunswick. Mă întreb ce-o să se întâmple cu Avonlea, cu toți străinii ăștia care vin să stea aici. Nu vom mai putea dormi în siguranță, în paturile noastre, cât de curând.

– Cum așa? se miră Marilla. Mai vin și alți străini să se stabilească aici?

– Nu știi? Ei, bine, mai întâi, o anume familie

Donnell. Au închiriat casa cea veche a lui Peter Sloane. Peter l-a angajat pe Donnell, ca să lucreze la moara lui. Vin din est și nu știe nimeni nimic despre ei. Apoi, familia lui Timmothy Cotton, șleahta asta de leneși, o să vină de la White Sands și se va dovedi o adevărată povară pentru societate. El e bolnav de plămâni – când nu fură – iar nevastă-sa e o toantă care nu știe ce să facă cu mâinile! Spală vasele *stând pe scaun!* Doamna George Pye l-a luat la ea pe nepotul soțului ei, un orfan pe care o să-l crească. O să fie în clasa ta, Anne, așa că te poți aștepta la clipe grele, poți să mă crezi. Și o să mai ai un elev străin. Paul Irving vine din Statele Unite, ca să stea cu bunica lui. Îți amintești de tatăl lui, Marilla... Stephen Irving, cel care a rupt logodna cu Lavendar Lewis Grafton.

– Nu cred că el a părăsit-o. Se certaseră... presupun că amândoi erau vinovați.

– Ei bine, în orice caz, nu s-a însurat cu ea, iar ea a devenit ciudată rău de tot, de atunci... trăiește singură, în casa aceea de piatră, pe care a botezat-o *Pavilionul Ecoului*. Stephen a plecat în Statele Unite, s-a lansat în afaceri cu unchiul lui și s-a căsătorit cu o americană. Nu s-a mai întors, dar mama lui l-a vizitat acolo, o dată sau de două ori. Soția lui a murit, acum doi ani, iar el lasă copilul la mamă-sa, pentru o vreme. Are zece ani și nu știu dacă va fi plăcut să-l ai elev. Nu știi niciodată la ce să te aștepti de la americanii ăștia!

Doamna Lynde considera suspecte toate persoanele care avuseseră nefericirea să se nască sau să crească în